

BDO AS

**CSRD: Er norske virksomheter klare?**

**2024**



# CSRD: Er norske virksomheter klare?

Kartlegging av modenhet hos selskaper som får rapporteringsplikt for 2025 i 2026

## Innhold

- 3 Forord
- 4 CSRD er vedtatt i norsk lov
- 7 Nøkkelfunn
- 8 Vår analyse
- 9 Bærekraftsrapportering
- 11 Vesentlighetsanalyse
- 13 Klimarisiko
- 15 Klima- og miljømål
- 16 EU-taksonomien
- 18 Attestasjon
- 19 Åpenhetsloven
- 20 Styrets rolle
- 21 Vår vurdering
- 22 Klar til CSRD: 10 steg til din første bærekraftsrapport
- 25 Metode

*Analysen er basert på de 100 minste ikke-børsnoterte selskapene på Kapital 500-listen for 2024. Det er tatt utgangspunkt i bærekraftsrapportering for rapporteringsåret 2023.*

## Forord


1. november i år trådte reglene om bærekraftsrapportering i kraft i Norge og førte til at ca. 1 200 norske foretak får plikt til å utarbeide bærekraftsrapportering. Vi er sikre på at forberedelsene disse selskapene gjør nå og frem mot 2026, når den største andelen av disse 1 200 får rapporteringsplikt, vil være avgjørende for kvaliteten på bærekraftsrapportene de skal publisere.


Det finnes en rekke undersøkelser og publikasjoner som tar for seg kvaliteten på bærekraftsrapporteringen til de aller største selskapene i Norge. Mange av disse selskapene har allerede rapporteringsplikt ved at de er børsnoterte eller er statlig eid. Flesteparten av selskapene som nå får plikt til å rapportere, har imidlertid ikke hatt dette kravet på seg tidligere. Hva er status i disse selskapene? Er de klare for å håndtere omfattende rapporteringskrav fra og med regnskapsåret 2025, som første gang skal avlegges i 2026?

Vi ønsker å følge disse foretakene på vei mot implementeringen av CSRD. Derfor har vi for tredje år på rad gjennomført vår modenhetsanalyse, hvor vi ser på de 100 nederste aksjeselskapene på Kapital 500-listen. I årets rapport undersøker vi om disse selskaperes bærekraftsrapportering har økt i modenhet, sammenlignet med de foregående årene. Analysen gir en indikasjon på omstillingsevnen til næringslivet og bidrar til å danne et bilde av hvor godt forberedt disse selskapene er på å rapportere i henhold til lovkravene som møter dem i 2025.

Mange selskaper er bekymret for at de økte kravene til bærekraftsrapportering kan hindre bærekraftig utvikling. Rapporteringen er så omfattende at de er redd at fokus på å oppfylle krav går på bekostning av tiltak og handling. Vi tror at de som integrerer rapporteringskravene i strategien vil se at bærekraftsrapportering er verdiskapende. De vil kunne styrke risikostyringen og se at den er en kilde til å skape nye forretningsmuligheter.

Oslo, november 2024

  
MARI ZIESLER ANDENÆS  
Leder for bærekraft i revisjon BDO AS

  
ERIK H. LIE  
Leder revisjon BDO AS



# CSRD er vedtatt i norsk lov

## Hva er CSRD?

CSRD er et EU-direktiv som skal legge til rette for omstilling til en mer bærekraftig økonomi, i tråd med EUs «Green Deal». CSRD ble vedtatt i EU 12. desember 2022, og adresserer mangler i eksisterende lovgivning om offentliggjøring av ikke-finansiell informasjon knyttet til bærekraft (NFRD). CSRD erstatter NFRD og utvider rekkevidden av regnskapsloven § 3-3 c. CSRD introduserer mer detaljerte rapporteringskrav om selskapers påvirkning på miljøet, menneskerettigheter og sosiale standarder, basert på felles kriterier i tråd med EUs klimamål. Direktivet gjør at langt flere selskaper blir rapporteringspliktige i EU og EØS.

Reglene om bærekraftsrapportering trådte i kraft i Norge 1. november 2024, og fører til at ca. 1 200 norske foretak får plikt til å utarbeide bærekraftsrapportering.



*De nye reglene om bærekraftsrapportering fører til at ca. 1 200 norske foretak får plikt til å utarbeide bærekraftsrapport.*

## Hva betyr CSRD i praksis?

### 5 konsekvenser av CSRD

#### 1. Trinnvis innføring

CSRD innføres for norske virksomheter etter trinnene i tabellen under.

Foretak utenfor EU som har minst ett datterforetak eller en avdeling i EØS som genererer salgsinntekter (net turnover) over 150 millioner euro i EØS, får rapporteringsplikt fra 2028.

#### Regnskapsåret 2024 (rapportering 2025)

Børsnoterte\* foretak og banker, forsikrings- og kredittforetak som har over 500 ansatte og oppfyller minst ett av kriteriene:

- Omsetning > 580 MNOK
- Balanse > 290 MNOK

*\* Som noterte foretak regnes regnskapspliktige som har utstedt omsettelige verdipapirer som er tatt opp til handel på et regulert marked i EØS.*

#### Regnskapsåret 2025 (rapportering 2026)

Alle store foretak/konsern, både noterte og unoterte, som oppfyller minst to av tre kriterier:

- Balansesum: 290 MNOK
- Omsetning: 580 MNOK
- Antall ansatte: 250 årsverk

*Unntak: store foretak som er mindre og ikke-komplekse finansforetak eller egenforsikringsforetak kan utsette rapporteringen til regnskapsåret 2026.*

#### Regnskapsåret 2026 (rapportering 2027)

Små og mellomstore børsnoterte\*\* foretak som oppfyller minst to av tre kriterier:

- Balansesum: 5 – 290 MNOK
- Omsetning: 10 – 580 MNOK
- Antall ansatte: 10 – 250 årsverk

*\*\* Som noterte foretak regnes regnskapspliktige som har utstedt omsettelige verdipapirer som er tatt opp til handel på et regulert marked i EØS. Disse foretakene kan utsette rapportering for regnskapsår som starter før 1. januar 2028.*



## 2. EUs taksonomirapportering vil inngå som en del av bærekraftsrapporteringen

Fra og med regnskapsåret 2024 vil taksonomirapporteringen inngå som en del av bærekraftsrapporteringen etter CSRD. Foretak som omfattes av taksonomirapportering i 2024 vil være de samme som omfattes av plikt til å utarbeide bærekraftsrapport for 2024 (se terskelverdier på forrige side). Hva EU-taksonomien er og innebærer, er nærmere beskrevet i kapitlet om EU-taksonomien i denne rapporten.

## 3. Rapporteringskravene utvides – ESRS

Med CSRD ble det utarbeidet felles europeiske standarder for bærekraftsrapportering, European Sustainability Reporting Standards (ESRS). Standardene ble vedtatt 31. juli 2023 i Europakommisjonen,

og disse standardene er nå fastsatt som forskrifter i regnskapsloven, tilsvarende systemet i regnskapsloven for IFRS. ESRS gjelder for alle foretak som omfattes av CSRD. ESRS er standarder som gjelder for alle rapporteringspliktige selskap, uansett bransje. Det vil også komme sektorspesifikke standarder. Standardene som gjelder for alle, består av to standarder med generelle prinsipper og rapporteringskrav (ESRS 1 og ESRS 2), og ti standarder som inneholder standardiserte rapporteringskrav innenfor de tre bærekraftstemaene Environment, Social og Governance (ESG).

Det jobbes også med sektorspesifikke standarder, som vil bli pålagt for enkelte foretak. Disse standardene forventes vedtatt senest sommeren 2026. European Financial Reporting Advisory Group (EFRAG) er ansvarlig for å lage disse standardene. Prioritering og fremdrift på de sektorspesifikke standardene er tilgjengelig på [deres hjemmesider](#).



*ESRS gjelder for alle foretak som omfattes av CSRD. ESRS er standarder som gjelder for alle rapporteringspliktige selskap, uansett bransje.*

## Oversikt ESRS

	Sector agnostic standards			Sector-specific standards
Cross-cutting standards	Environment	Social	Governance	ESRS SEC1 Sector classification
ESRS 1 General requirements	ESRS E1 Climate change	ESRS S1 Own workforce	ESRS G1 Business conduct	<b>SME standards</b>
ESRS 2 General disclosures	ESRS E2 Pollution	ESRS S2 Workers in the value chain		Listed SME Standards LSME
	ESRS E3 Water & marine resources	ESRS S2 Affected communities		Voluntary standards for SMEs VSME
	ESRS E4 Biodiversity & ecosystems	ESRS S4 Consumers and end-users		
	ESRS E5 Resource use and circular economy			

#### 4. Strengere krav til pålitelighet

For å sikre at rapporteringen gir pålitelig informasjon, stiller CSRD krav om:

- Uavhengig attestasjon av revisor eller annen uavhengig tredjepart.
- Opplysninger om bærekraft skal gis i selskapets årsberetning.
- Krav om ESEF-format for digital, standardisert rapportering.

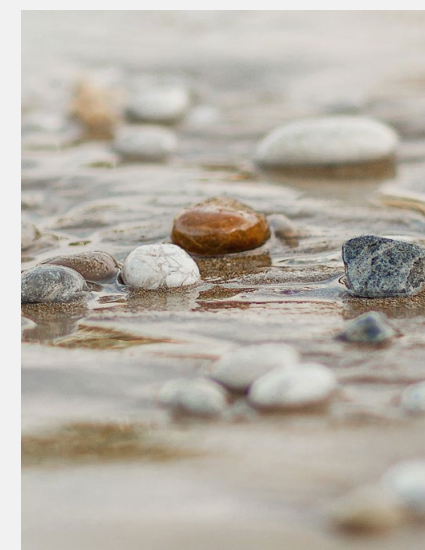
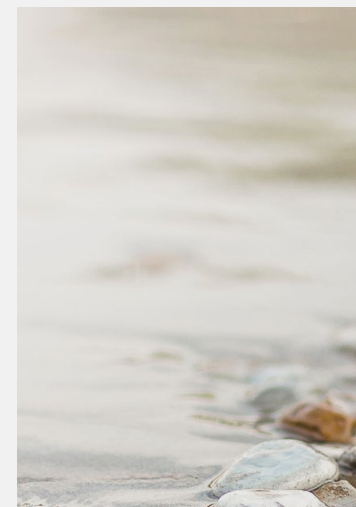


*Foretak uten rapporteringsplikt vil merke at flere forventer større åpenhet om deres bærekraftsarbeid.*

#### 5. Flere norske selskaper vil merke indirekte rapporteringskrav

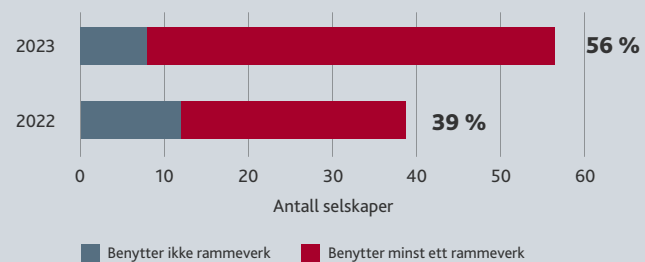
Foretak uten lovpålagt rapporteringsplikt vil merke at flere av deres kunder og andre interessenter forventer større åpenhet om deres bærekraftsarbeid. Det blir et stadig økende press samt krav fra flere hold:

- Regjeringen har strammet inn kravene til å ivareta klima- og miljøhensyn ved offentlige anskaffelser. Klima og miljø vektet nå minimum 30 % i anbudsprosesser etter 1. januar 2024. Dette medfører økte krav til å dokumentere klima- og miljøeffekten på produkter og tjenester levert til det offentlige.
- Bankene vektlegger stadig mer bærekraft i søknadsprosesser for lån i bedriftsmarkedet. Her etterspør bankene blant annet klimaregnskap, dokumentasjon av planer for utslippsreduksjon og kartlegging av fysisk klimarisiko.
- Verdikjedeinformasjon er et sentralt konsept i CSRD. Selskaper som blir truffet av CSRD må ikke bare rapportere på egen virksomhet, men også på vesentlige forhold i verdikjeden sin. De vil få et stort behov for informasjon og dokumentasjon fra både store og små foretak i verdikjeden.



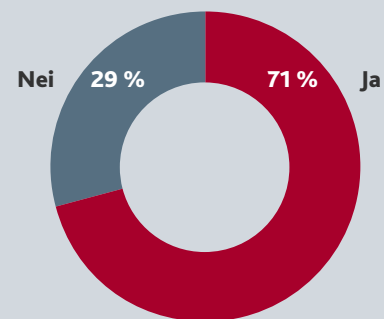
# Nøkkelfunn

## Hvor mange rapporterer på bærekraft?



GRAF 1

## Hvor mange har publisert redgjørelse iht. åpenhetsloven for 2023?



GRAF 2

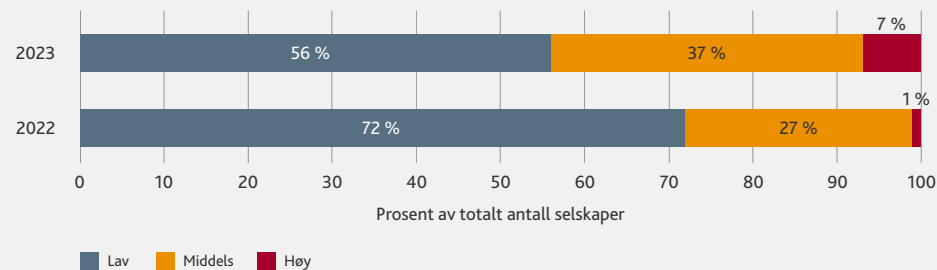
## En tredjedel har satt mål om net zero, og majoriteten av disse har utarbeidet en plan for å oppnå dette

GRAF 3



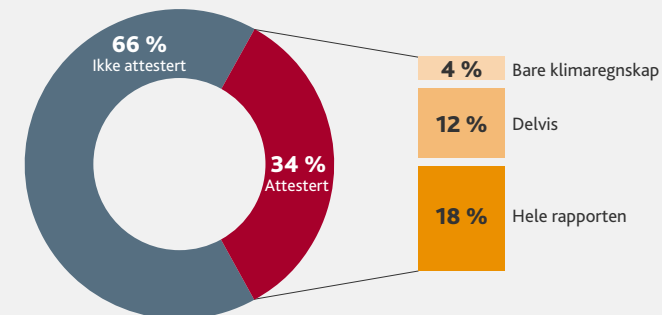
## Det er en tydelig økning i antall selskaper med middels og høy modenhet i 2023 sammenlignet med 2022

GRAF 4



## Av de 56 selskapene som har bærekraftsrapport i 2023 ...

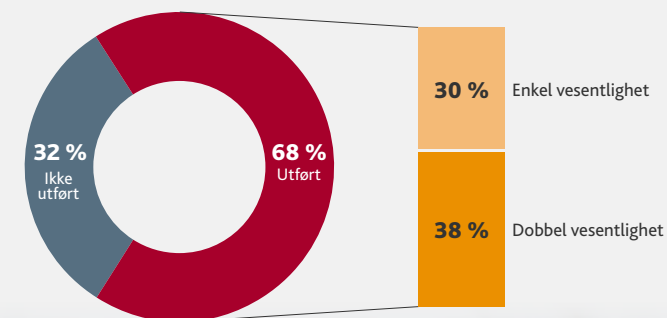
... er majoriteten av rapportene ikke attestert



GRAF 5

Viser prosentandelen av selskapene som rapporterer på bærekraft som har fått rapporten attestert av uavhengig tredjepart. I tillegg til fordelingen av til hvilken grad rapporten er attestert.

## ... inneholder majoriteten av rapportene en vesentlighetsanalyse



GRAF 6

Viser andelen av selskapene med bærekraftsrapport som har utført en vesentlighetsanalyse, og om denne er enkel eller dobbel.

A photograph of a person's hands using a silver laptop. The person is wearing a green long-sleeved shirt. Their right hand holds a white stylus over the trackpad, while their left hand is on the keyboard. The laptop is open on a light-colored surface. In the bottom left corner, there is a dark red diagonal shape containing the text 'Vår analyse'.

# Vår analyse



## Bærekraftsrapportering

Bærekraftsrapportering skal synliggjøre hvilke tiltak selskapene gjør for å redusere negativ påvirkning og styrke positiv påvirkning på bærekraft, men også hvordan selskapet selv blir påvirket. Årets analyse viser at flere selskaper rapporterer på bærekraft enn tidligere år. Vi ser også at flere selskaper benytter rammeverk, standarder eller veiledere for bærekraftsrapportering som vil gi et godt grunnlag for å møte de nye kravene.

Antall selskaper i analysen med bærekraftsrapport har økt fra 39 % i 2022 til 56 % i 2023.

### Økt bruk av rammeverk

Eksisterende, anerkjente rammeverk for bærekraftsrapportering kan gi et godt grunnlag for å oppfylle CSRDs krav til bærekraftsrapportering. I årets analyse har vi kartlagt omfanget av rapportering etter frivillige rammeverk for 2023, og undersøkt om selskapene har henvist til det nye ESRS-rammeverket. Av selskapene i vår analyse som har publisert en bærekraftsrapport i 2023, benytter 87 % rammeverk for bærekraftsrapportering. Dette er en økning fra 72% i 2022.

I analysen har vi sett på bruken av de tre rapporteringsstandardene GRI, TCFD og GHG-protokollen. Disse rammeverkene er anerkjente

og utbredte for bærekraftsrapportering. Rammeverkene er ikke gjensidig utelukkende, og flere av selskapene bruker eksempelvis både GRI og GHG-protokollen.

I tillegg har vi i år også sett på selskapenes bruk av de nye rammeverkene som blir lovpålagte, ESRS og EU-taksonomien. Flere selskaper har begynt å henvise til ESRS i sine rapporter, og da særlig til dobbel vesentlighetsanalyse. Vi ser også at omtale av EU-taksonomien er økende, og noen selskaper har allerede inkludert denne rapporteringen i 2023. Andre er fortsatt i prosess og planlegger å inkludere det i fremtidige rapporter.

**6 av 10**

har en bærekraftsrapport  
for 2023.

**9 av 10**

selskaper med bærekraftsrapport benyttet  
minst ett rammeverk i 2023.



## Hvilke rammeverk bruker selskapene som rapporterer?

**52 %**

av selskapene som rapporterer benytter GRI-rammeverket

### Global Reporting Initiative (GRI)

GRI er en anerkjent standard for rapportering på økonomiske, miljømessige og sosiale forhold. Den inkluderer anbefalinger om interessentkartlegging og vesentlighetsanalyse, med et formål om å skape en transparent og tydelig bærekraftsrapport.

### Våre funn:

18 selskaper har rapportert «in accordance with GRI», mens 11 av selskapene har rapportert «in reference to GRI». «Accordance with» betyr at selskapet følger rammeverket fullt ut, mens «in reference to» betyr at man følger rammeverket delvis.

**38 %**

av selskapene som rapporterer benytter TCFD-rammeverket

### Task Force on Climate-related Financial Disclosure (TCFD)

TCFD er et rammeverk for rapportering av klimarelaterte muligheter og risikofaktorer for bedriften og hvordan disse håndteres. Rammeverket definerer fire områder som skal beskrives nærmere for å informere om;

- styring av klimarisiko
- påvirkning på bedriftens strategi og risikostyring
- mål og metoder bedriften benytter for å avdekke og følge opp klimarisiko og muligheter.

### Våre funn:

I år ser vi at 21 selskaper benytter TCFD, en økning på 15 selskaper sammenlignet med fjoråret. Dette indikerer et økt fokus på klimarisikohåndtering i selskapene.

**80 %**

av selskapene som rapporterer benytter GHG-protokollen

### Greenhouse Gas Protocol (GHG Protocol)

GHG Protocol er verdens mest utbredte og anerkjente standard for rapportering på klimagassutslipp. Hensikten med dette rammeverket er å hjelpe land og selskaper med å identifisere, rapportere og redusere utslipp. Formålet er å presentere vesentlige utslippskilder som danner et sammenlignbart grunnlag for størrelsen på virksomhetens klimaavtrykk. GHG-protokollen deler utslippene opp i tre områder;

**Scope 1:** Direkte utslipp fra egen drift.

**Scope 2:** Indirekte utslipp fra energiforsyning.

**Scope 3:** Indirekte utslipp knyttet til kjøp og salg av andre varer og tjenester.

### Våre funn:

44 selskaper rapporterer på scope 1 og 2. 38 selskaper rapporterer helt eller delvis på scope 3. Det er en økning på 20 selskaper, sammenlignet med fjoråret.

**23 %**

av selskapene som rapporterer henviser til ESRS

### European Sustainability Reporting Standards (ESRS)

Med CSRD ble det utarbeidet felles europeiske standarder for bærekraftsrapportering, ESRS.

ESRS inneholder i dag generelle rapporteringsprinsipper og -krav, og ti standarder som inneholder standardiserte rapporteringskrav innenfor de tre bærekraftstemaene Environment, Social og Governance (ESG).

### Våre funn:

13 av selskapene som rapporterer på bærekraft, bruker enten ESRS som metodikk for dobbel vesentlighetsanalyse eller henviser til rammeverket.

**25 %**

av selskapene som rapporterer omtaler EU-taksonomien

### EU-taksonomien

Formålet med EU-taksonomien er å skape en felles forståelse av hvilke økonomiske aktiviteter og investeringer som regnes som bærekraftige i tråd med EUs langsiktige klima- og miljømål. Taksonomien rettes mot de økonomiske aktivitetene som utføres og ikke mot enkelte næringer.

For at en aktivitet skal defineres som bærekraftig, må den økonomiske aktiviteten bidra vesentlig til oppfyllelsen av minst ett av EUs seks miljømål. Samtidig som bedriften ikke er til skade for oppnåelse av de andre målene.

### Våre funn:

Vi ser en økning på 13 prosentpoeng i omtale av EU-taksonomien sammenlignet med fjorårets analyse.

Av de som omtaler taksonomien er det ca. halvparten av selskapene som har inkludert en beskrivelse av kommende krav uten videre vurdering av om de har aktiviteter som klassifiseres som grønne etter taksonomien. Den andre halvparten har rapportert helt eller delvis etter EU-taksonomien<sup>1</sup>.

1. Selskapene har inkludert tabeller, men tilfredsstiller ikke nødvendigvis alle krav til EU taksonomirapportering.

## Hva blir viktig for selskapene fremover?

- Å kartlegge avviket mellom sitt selskaps rapportering i dag og hva som blir krav i CSRD og ESRS.
- Å holde seg oppdatert på utviklingen i rammeverkene ESRS og EU-taksonomien, og hvilken betydning det vil få for selskapet.
- Å lage en detaljert tidslinje med selskapets aktiviteter frem mot rapporteringen for regnskapsåret 2025 i 2026.

## Vesentlighetsanalyse

En vesentlighetsanalyse hjelper deg med å prioritere de riktige og viktige områdene i bærekraftsarbeidet ditt. I det kommende lovkravet til bærekraftsrapportering, CSRD, vil det bli obligatorisk for virksomheter å gjøre en dobbel vesentlighetsanalyse. Vi har analysert i hvilket omfang selskapene har en vesentlighetsanalyse i sin bærekraftsrapport.

### Kravene i CSRD til vesentlighetsanalysen

Bærekraftsrapportering etter CSRD vil kreve at virksomheter utarbeider en dobbel vesentlighetsanalyse. Analysen gjør at virksomheten kan forstå både hvordan de selv påvirker klima, miljø og mennesker, og hvordan ytre forhold kan påvirke virksomhetens utvikling og verdiskaping i tiden fremover. De to analysene er:

- 1. Påvirkningsvesentlighet** («impact materiality»): En analyse av virksomhetens påvirkninger, avtrykk, bidrag eller effekt på klima, miljø og mennesker og samfunn. Dette kan både være negative eller positive påvirkninger, faktiske eller potensielle. Et eksempel på påvirkning flere virksomheter har eller kan ha, er påvirkning på egne ansattes arbeidshelse og -sikkerhet, eller påvirkninger på miljøet gjennom utslipp som skjer i egne aktiviteter eller i verdikjeden.
- 2. Finansiell vesentlighet** («financial materiality»): En analyse av hvilke bærekraftsrelaterte risikoen og muligheter virksomheten står overfor som kan medføre en finansiell effekt på virksomhetens verdiskaping. En finansiell effekt kan for eksempel være økt kostnad eller inntjening. Kildene for disse risikoene og mulighetene stammer fra virksomhetens avhengigheter til ulike type ressurser, samt de identifiserte påvirkningene på klima, miljø og mennesker. Virksomheter skal så kartlegge om det finnes noen finansielle risikoen eller muligheter for dem, i lys av sine avhengigheter eller håndtering av påvirkninger. Dette kan eksempelvis være fysiske risikoen og muligheter som kan inntreffe, for eksempel relatert til klima- eller naturrisiko, eller overgangsrisikoen og -muligheter som er relevante for virksomheten. Dette kan være risikoen eller muligheter knyttet til

konsekvensene av klimapolitikken og den teknologiske utviklingen ved overgang til en grønn økonomi og et lavutslippssamfunn. Det kan også dreie seg om endringer i klima- og energipolitikk, priser og teknologigjennombrudd i energimarkedene, og hvordan dette påvirker bedriftens inntjening og eiendeler.

Summen av disse to analysene utgjør virksomhetens vesentlige påvirkninger, risikoen og muligheter. Deretter må de rapportere om hvordan disse håndteres gjennom blant annet virksomhetsstyring, strategi og utvikling av forretningsmodell.

### Få selskaper har en dobbel vesentlighetsanalyse

Av de 100 selskapene i analysen, er det 38 som har gjort en vesentlighetsanalyse. Av disse, har 21 selskaper gjort en dobbel vesentlighetsanalyse. Dette tyder på at mange selskaper fortsatt mangler et helhetlig perspektiv i bærekraftsrapporteringen. Videre har 18 av 100 selskaper utarbeidet en rapport, uten å gjennomføre en vesentlighetsanalyse.

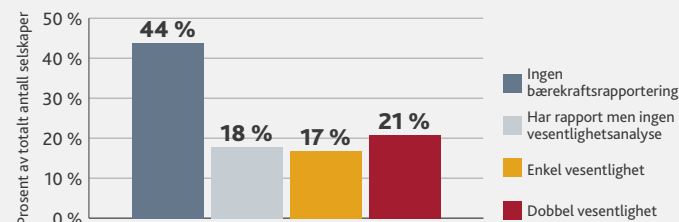
**38 %**

av de 100 selskapene i analysen har gjort en vesentlighetsanalyse.

**21 %**

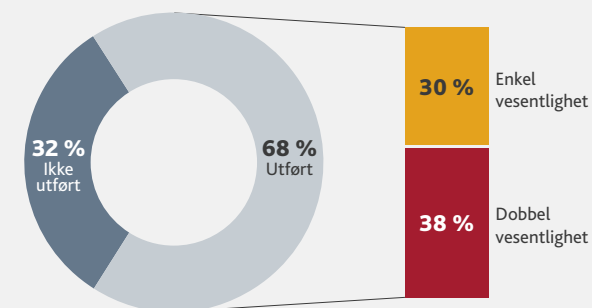
har gjennomført en dobbel vesentlighetsanalyse.

## Under halvparten av selskapene har utført en vesentlighetsanalyse



GRAF 8

## Av selskapene med bærekraftsrapport for 2023, er det et fåtall som har gjennomført en dobbel vesentlighetsanalyse



GRAF 9

Selv om flere har dobbel vesentlighetsanalyse enn i 2022, er omfanget fortsatt lavt. Det ser ut til at mange selskaper har en stor jobb foran seg med å implementere CSRD og få på plass en dobbel vesentlighetsanalyse.

Vi forventer å se en økning i antall doble vesentlighetsanalyser til neste år, siden dette er regnet som første steg på veien i implementeringen av en bærekraftsrapportering etter kravene i CSRD.

## Hvordan komme i gang med vesentlighetsanalysen?

- Kartlegg virksomhetens kontekst gjennom å identifisere relevante prosesser, markeder, verdikjeden, og hvem som er de viktige interessentene.
- Identifiser virksomhetens påvirkninger og avtrykk på klima, miljø, samfunn og mennesker.
- Vurder alvorlighetsgraden og omfanget av identifiserte påvirkninger og avtrykk.
- Identifiser risikoer og muligheter som kan påvirke virksomhetens verdiskaping fremover.
- Vurder økonomiske konsekvenser av identifiserte risikoer og muligheter.
- Prioriter vesentlige tema for videre fokus i bærekraftstrategi, -arbeid og -rapportering.
- Utarbeid en visuell fremstilling og beskrivelse av vesentlighetsanalysen som møter informasjonsbehov og -krav satt av CSRD.

## Interessentkartlegging

For at virksomheter skal forstå og få nok innsikt i hvilke påvirkninger, risikoer og muligheter de står overfor, er det svært viktig at de får innspill fra interessentene til virksomheten. Som et første steg må selskapene gjøre en kartlegging av hvilke interessenter de har. Det skilles mellom to ulike interessentkategorier:

**1. Berørte interessenter:** Dette er interessenter som blir, eller kan bli, berørt av virksomhetens aktiviteter i egen drift eller i verdikjeden. Eksempler på berørte interessenter, er ansatte, arbeidere i leverandørkjeden, lokalsamfunn der man opererer og natur og miljø (en stille interessent). Virksomheter må særlig søke å få innspill fra de mest sårbare gruppene som til vanlig ikke blir hørt i like stor grad som andre.

**2. Brukere av bærekraftsinformasjon:** Dette er interessenter som ofte er en form for beslutningstaker overfor virksomheten, og er avhengig av å få tilstrekkelig informasjon om vesentlige påvirkninger, risikoer eller muligheter for å ta riktig beslutning om de skal gå inn med ressurser i selskapet. Eksempler på interessenter i denne gruppen, er eiere, investorer, bank og forsikringselskap.

## Flere rapporterer på sin interessentkartlegging

**34 %**  
har gjennomført interessentkartlegging.

Det er 12 prosentpoeng flere selskaper som rapporterer på sin interessentkartlegging i 2023 enn i 2022. Vi forventer å se en økning i antall selskaper som rapporterer på sin interessentkartlegging og -dialog til neste år. Disse gruppene er en viktig kilde inn i selskapenes arbeid med den doble vesentlighetsanalysen, som vi antar at flere selskaper i vår analyse er i gang med høsten 2024.

## Hva blir viktig for selskapene fremover?

- Å kartlegge og involvere interessentene sine gjennom god interessentdialog.
- Å se eksisterende materiale fra tidligere interessentkartlegginger, arbeidet med åpenhetsloven, kunde- og ansattundersøkelser m.m. i sammenheng med hverandre for å sikre en mer helhetlig tilnærming, samt unngå at man jobber i siloer.
- Å etablere en metode for å kunne analysere selskapets doble vesentlighet.
- Å ha representanter på tvers av avdelinger i identifisering og vurdering av vesentlige påvirkninger, risikoer og muligheter.
- Å forankre vesentlighetsanalysen som en del av strategiprosesser og risikostyring i virksomheten.

# Klimarisiko

Klimarisiko er ulike former for risiko knyttet til klimaendringer. For virksomheter handler dette om å forebygge og håndtere et stadig mer komplekst risikobilde som følge av klimaendringene. Ulike former for klimarisiko kan ramme et selskap både direkte og indirekte gjennom hele verdikjeden, og kan potensielt få alvorlige økonomiske konsekvenser for virksomheten. Til tross for at vi allerede opplever betydelige konsekvenser av klimaendringene både nasjonalt og globalt, er det få norske virksomheter som har tatt alvor et innover seg.

World Economic Forum maler et dystert, globalt risikobilde i sin siste Global Risk Report<sup>2</sup>: over et toårsperspektiv er ekstreme værhendelser rangert som den nest mest prekære globale risikoen. Over et tiårsperspektiv har ekstreme værhendelser klatret til toppen av risikolisten, etterfulgt av kritiske endringer i jordens systemer, tap av arts mangfold og økosystemkollaps, og mangel på naturressurser. Dette understreker viktigheten av å gjennomføre grundige risikoanalyser for å kartlegge virksomhetens eksponering mot ulike former for klimarisiko og avdekke sårbarheter, slik at forebyggende tiltak kan iverksettes for å sikre virksomhetens evne til å opprettholde forretningskritiske funksjoner i en verden i stor endring.

## Hva er klimarisiko?

Klimarisiko dekker flere ulike former for risiko knyttet til klimaendringer, blant annet effektene av fysiske endringer, som flomskader som følge av ekstremnedbør. En annen risiko er knyttet til overgangen til et lavutslippssamfunn, som kan innebære endringer i det politiske/ regulatoriske landskapet. En klimarisikoanalyse er underlaget som skal hjelpe virksomheter med å ta informerte beslutninger og sikre at de er robuste mot fremtidige klimaendringer.

### Fysisk risiko

Fysisk risiko beskriver risikoen knyttet til effektene og konsekvensene av klimaendringer. Vi skiller ofte mellom kronisk og akutt klimarisiko, der kronisk risiko handler om havnivåstigning og endringer i værmønstre, mens akutt risiko omhandler konsekvensene av ekstremvær, som flom og ras.

### Overgangsrisiko

- Politikk, reguleringer og ansvar: økte avgifter, strengere utslippsreguleringer og juridisk ansvar.
- Teknologisk utvikling: utskiftning av eksisterende produkter og tjenester med lavutslippsalternativer.
- Markedsendringer: endrede kundepreferanser og økte ressurs- og materialkostnader.
- Omdømme: økt press fra interessenter og omdømmeproblemer for spesifikke næringer og bransjer.

### Ansvarsrisiko

Ansvarsrisiko innebærer at en virksomhet kan bli økonomisk eller rettslig ansvarlig for skader som skyldes klimaendringer.

### Gjennomføringsrisiko

Gjennomføringsrisiko knyttes til at vedtatte mål for omstilling ikke nås. Dette kan være fordi klimatiltak ikke blir gjennomført eller har ønsket effekt.

### Grenseoverskridende risiko

Grenseoverskridende risiko er risikofaktorer som skyldes effektene av klimaendringer i andre land, men som kan få indirekte konsekvenser for norske virksomheter, for eksempel ved dårligere tilgang til importerte materialer/råvarer.

Tabell 1: Klimarisiko<sup>3</sup>

2. <https://www.weforum.org/publications/global-risks-report-2024/in-full/>

3. <https://klimarisiko.kbn.com/globalassets/media/dokumenter/klimarisiko-i-kommunen.pdf>

### Våre funn

Vår analyse viser at kun 8 % av virksomhetene omtaler klimarisiko i styrets årsberetning for 2023. Dette er en nedgang på 3 prosentpoeng fra fjorårets analyse, noe som indikerer at mange virksomheter fortsatt har en lang vei å gå for å integrere klimarisiko i sine risikostyringsprosesser. Det er også et stort forbedringspotensial knyttet til rapportering rundt virksomhetens strategi og tiltak for å forebygge og håndtere klimarisiko – både i egen virksomhet og i verdikjeden.

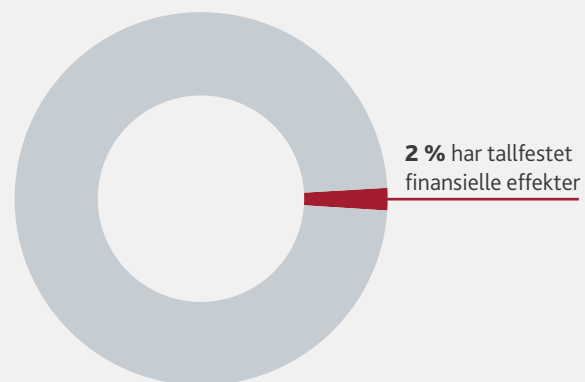
Årets analyse viser også – i likhet med fjorårets – at kun to av de 100 selskapene som ble undersøkt har tallfestet de finansielle effektene av klimarisiko. Klimarisiko skiller seg fra tradisjonelle risikoanalyser ved at det er ofte vanskelig eller umulig å tallfeste kortsiktig eller langsiktig sannsynligheten for ulike hendelser. Det finnes gode metoder og tilnærminger for å gjøre kvantitative vurderinger av klimarisiko, og det er en forventning om at en moden risikoanalyse tallfester effektene av klimarelatert risiko.

For virksomheter som blir rapporteringspliktige etter CSRD der ESRS E1 – Klimaendringer blir et vesentlig tema, er det også obligatorisk å gjennomføre scenarioanalyser og robusthetsanalyser for å kartlegge klimarisiko og vurdere hvor robust selskapets strategi og forretningsmodell er i møte med disse risikoene.

8 %

omtaler klimarisiko i styrets årsberetning.

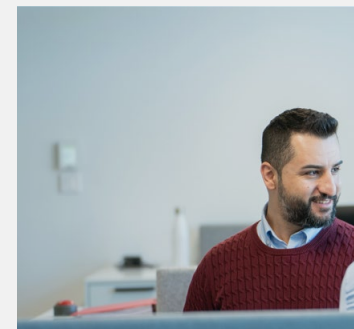
### Nesten ingen selskaper har tallfestet finansielle effekter av klimarisiko i regnskapet



GRAF 10

### Hva blir viktig for selskapene fremover?

- Å forankre hva klimarisiko betyr for virksomheten på tvers av organisasjonen og hvordan dette vil påvirke måten de opererer fremover.
- Å kartlegge vesentlige poster i regnskapet som kan bli påvirket av klimaendringer, for eksempel varige driftsmidler, ukuransavsetning eller finansielle investeringer.
- At vurdering av klimarisiko blir behandlet i styret og kontinuerlig oppdatert i henhold til virksomhetens omgivelser.



## Klima- og miljømål

For å lykkes med bærekraftig utvikling i tråd med FNs bærekraftsmål, er det avgjørende med en omstilling som reduserer klima- og miljøpåvirkningen. Stadig flere selskaper i Norge setter seg derfor ambisiøse mål om å nå net zero. For at disse målene skal være troverdige, må de støttes av pålitelig og transparent informasjon. Derfor har vi analysert omfanget av rapporteringen knyttet til selskapenes klima- og miljømål.

EUs klimapakke, «Fit for 55», skal sikre at utslippene av klimagasser reduseres med 55 % fra 1990 til 2030. Dette målet legger grunnlaget for hvordan vi skal nå net zero i 2050. Selskapene i vår analyse vil møte konkrete krav til underbygning av målsetninger. De skal beskrive omfanget, metoder og rammeverk som ligger til grunn for målet som er satt. Kun 34 % av selskapene i vår analyse har satt seg konkrete mål for når de skal nå net zero. Dette er en økning fra 25 % i fjor, men det samsvarer dårlig med EU og Norges ambisiøse klimamål. For å nå klimamålene som selskapene har satt, er de avhengige av å ha en troverdig omstillingsplan.

### Hva er net zero?

Net zero innebærer en likevekt mellom selskapets utslipp og klimakompensering. For å oppnå net zero må et selskap kutte sine utslipp med rundt 90-95 % og deretter kompensere for uunngåelige gjenværende utslipp.

**34 %**  
har utarbeidet net zero-mål.

Det offentlige kjøper varer og tjenester for rundt 740 milliarder kroner i året, og kan være en betydelig katalysator for klima- og miljøomstillingen i Norge. Fra og med 1. januar 2024 ble forskriften for offentlige anskaffelser endret slik at klima og miljø som hovedregel skal vektas minst 30 % i offentlige anskaffelser. Målet er at hver skattekrone som brukes på offentlige innkjøp skal bidra til det grønne skiftet. Endringen i offentlige anskaffelser og implementeringen av CSRD vil føre til at flere selskaper over de neste årene vil styrke sitt klima- og miljøarbeid.

### Selskaper som rapporterer på konkrete kvantitative bærekraftsmål, har satt mål innen følgende områder:

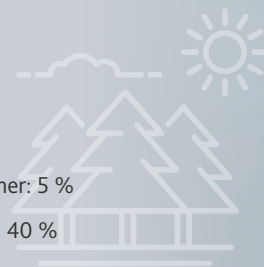
Klimaendringer: 90 %

Forurensning: 50 %

Vann og marine ressurser: 15 %

Biologisk mangfold og økosystemer: 5 %

Ressursbruk og sirkulærøkonomi: 40 %



### Hva blir viktig for selskapene fremover?

- Å rapportere på data som viser selskapets arbeid med å nå klima- og miljømål, som et klima- eller naturregnskap.
- Å benytte anerkjente rammeverk som Science Based Target (SBT) for å sette vitenskapsbaserte mål.
- Å sikre at alle mål har et tidsperspektiv og en konkret omstillingsplan.



## EU-taksonomien

Gjennom EUs Green Deal har vi satt oss en rekke ambisiøse klima- og energimål. For å kunne nå disse, er det nødvendig å styre investeringer mot bærekraftige økonomiske aktiviteter. For å lykkes, må vi ha en felles forståelse av hva som er «bærekraftig». Her kommer EU-taksonomien inn i bildet.

### Hva er EU-taksonomien?

EU-taksonomien gjør det mulig for finansielle og ikke-finansielle foretak å dele en felles definisjon av økonomiske aktiviteter som kan betraktes som miljømessig bærekraftige. Kort fortalt er EU-taksonomien et klassifiseringssystem for bærekraftige aktiviteter.

EU-taksonomien tar utgangspunkt i seks ulike miljømål. For at en økonomisk aktivitet skal kunne anses som bærekraftig må den bidra vesentlig til minst ett av disse miljømålene, ikke gjøre skade på noe av de andre miljømålene og oppfylle minstekrav til sosiale og styringsmessige forhold. Regelsettet definerer et sett med økonomiske aktiviteter som har potensiale for å være bærekraftige, samt en rekke tekniske screeningkriterier for at aktiviteten faktisk skal kunne klassifisere aktiviteten som bærekraftig.

Regelverket vil medføre økt rapporteringsplikt for finansielle og ikke-finansielle foretak i Norge. Ikke-finansielle skal rapportere KPI-er på hvor stor andel av deres omsetning, investerings- og driftsutgifter som kan knyttes til aktiviteter som er omfattet av EU-taksonomien, og hvor stor andel av disse som oppfyller kriteriene for å være bærekraftig. Disse KPI-ene skal rapporteres i obligatoriske rapporteringsskemaer, og det skal i tillegg gis en rekke kvalitative opplysninger. Finansielle foretak skal rapportere på andre KPI-er, som Green Asset Ratio og Green Investment Ratio. Det handler om hvor stor andel av deres utlån og investeringer som kan anses som bærekraftige.

### Hvilke selskaper må rapportere på EU-taksonomien?

Fra og med regnskapsåret 2024 vil de foretak som må rapportere etter CSRD også måtte rapportere på EU-taksonomien. Taksonomirapporteringen skal inngå i klimakapitlet i bærekraftsrapporten, og plikten til å rapportere på taksonomien følger derfor de samme tersklene som for rapportering etter CSRD. Selv om rapporteringsplikten kun vil treffe en utvalgt gruppe selskaper i Norge, forventes det på sikt at ikke-rapporteringspliktige selskaper også vil bli påvirket. Foretak som blir rapporteringspliktige vil måtte etterspørre dokumentasjon fra sine leverandører for å kunne svare ut sine rapporteringskrav, noe som også vil tvinge flere selskaper til å handle i tråd med EU-taksonomien.



*Kort fortalt er EU-taksonomien et klassifiseringssystem for bærekraftige aktiviteter.*

### De seks miljømålene i EU-taksonomien:



Redusere og forebygge klimagassutslipp



Klimatilpasning



Bærekraftig bruk og beskyttelse av vann og marine ressurser



Omstilling sirkulærøkonomi, avfallsforebygging og gjenvinning



Forebygging og kontroll av forurensning



Verne om og restaurere naturmangfold og økosystemer

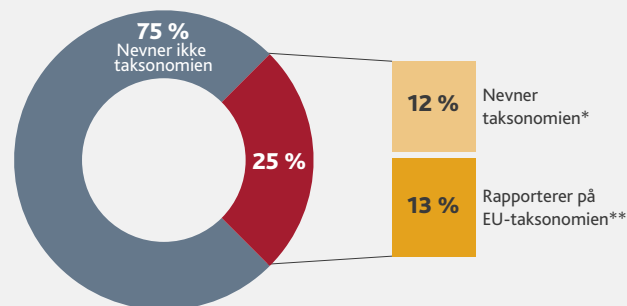


### Våre funn

25 av 100 i vårt utvalg omtalte EU-taksonomien i sin rapportering. Dette er en økning på 13 prosentpoeng sammenlignet med fjorårets analyse. Av disse, rapporterte halvparten på EU-taksonomien i 2023, mens den andre halvparten opplyser i rapporten at de har startet forberedelsene til første år med taksonomirapportering.

**1 av 4**  
omtaler EU-taksonomien.

### Majoriteten nevner ikke EU-taksonomien, men noen selskaper har allerede prøvd seg på taksonomirapportering



GRAF 11

\* Selskapene skriver at de vil forberede seg på taksonomirapportering i årene som kommer.

\*\* Har inkludert tabeller, men tilfredsstillende ikke nødvendigvis alle krav til taksonomirapportering.

### Hvordan bli klar for å rapportere på EU-taksonomien?

Rapporteringsprosessen kan deles inn i 4 ulike steg:



Vi anbefaler å starte arbeidet med EU-taksonomien i god tid før første rapportering. Det vil spesielt være viktig å starte tidlig med en screening av virksomhetens aktiviteter opp mot de ulike aktivitetene som er definert i EU-taksonomien. Omfanget av taksonomiomfattede aktiviteter som en virksomhet skal rapportere på vil danne grunnlaget for arbeidet som må gjøres videre i prosessen. Videre vil det være viktig å gjøre seg kjent med de tekniske screeningkriteriene for de relevante aktivitetene. Om en starter i god tid, vil det være mulig å iverksette tiltak for å sikre at virksomheter vil kunne rapportere på så høy andel av bærekraftige aktiviteter (taxonomy-aligned) som mulig ved første rapportering.

### Hva bør foretak som ikke blir rapporteringspliktige gjøre?

For foretak som ikke blir rapporteringspliktige, kan det likevel være hensiktsmessig å sette seg inn i EU-taksonomien. En av grunnene til dette er at kunder kan være interessert i å vite om de produktene eller tjenestene de kjøper er taksonomiforenlige eller ikke. Enkelte selskaper vil for eksempel kunne foretrekke kjøp av taksonomi-forenlige bygninger fremfor bygg som ikke er det. Vi mener også at bedrifter som driver bærekraftig på sikt vil ha lettere for å skaffe kapital.

### Hva blir viktig for selskapene fremover?

- Å kartlegge om virksomhetens aktiviteter er omfattet av EU-taksonomien i god tid før første rapportering.
- Å vurdere om aktivitetene oppfyller tekniske screeningkriterier for vesentlig bidrag og Do No Significant Harm (DNSH)-kriteriet.
- Å undersøke overholdelse av minstekrav til sosiale og styringsmessige forhold (minimum safeguards).
- Å rapportere ved bruk av relevante rapporteringsregler.

## Attestasjon

En attestasjon innebærer at en uavhengig tredjepart verifiserer at informasjonen i bærekraftsrapporten ikke inneholder vesentlige feil og presenterer et fullstendig bilde. En attestasjon bidrar til å styrke troverdigheten til bærekraftsrapporteringen, som er særlig viktig for brukerne av rapporten som skal fatte beslutninger basert på innholdet.

Attestasjon av bærekraftsrapportering har frem til regnskapsåret 2024 vært frivillig. Med innføringen av CSRD i norsk lov, blir attestering av en uavhengig tredjepart et lovkrav for virksomheter som er pliktige til bærekraftsrapportering. Bærekraftsrapporteringen vil møte samme forventning til kvalitet som den finansielle rapporteringen. Direktivet legger i første omgang opp til attestasjon med moderat sikkerhet. Europakommisjonen sier at selskapene på sikt må forvente å møte krav om attestasjon med betryggende sikkerhet, noe som tilsvarer samme sikkerhetsnivå som ved revisjon av den finansielle rapporteringen.

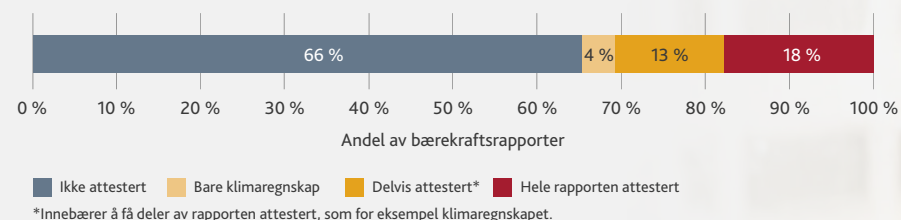
### Få har attestert bærekraftsrapporten

Analysen viser en økning i antall selskaper som velger å få bærekraftsrapporten sin helt eller delvis attestert, men det er fortsatt under en femtedel av de som rapporterer som velger attestasjon. CSRD stiller spesifikke krav til hva revisor skal uttale seg om i sin attestasjon:

- Bærekraftsrapporteringen er i samsvar med:
  - kravene i regnskapsloven nytt kapittel 2.
  - standardene for bærekraftsrapportering (ESRS-ene).
  - Taksonomiforordningen artikkel 8.
- Prosessen foretaket har gjennomført for å identifisere informasjonen som er rapportert (dobbel vesentlighetsanalyse).
- Overholdelse av kravet om å merke bærekraftsrapporteringen i samsvar med kravene til elektronisk rapporteringsformat (ESEF).

**34 %**  
av bærekraftsrapportene er helt eller delvis attestert.

### Majoriteten av bærekraftsrapportene for 2023 er ikke attestert



GRAF 12

### Hva blir viktig for selskapene fremover?

- Å sørge for at prosessene for datainnhenting er underlagt god internkontroll.
- Å sikre at informasjonen som rapporteres er etterprøvbart.
- Gå tidlig i dialog med revisoren sin – de vil kunne være en nyttig sparringpartner.

# Åpenhetsloven

Åpenhetsloven skal fremme virksomheters respekt for grunnleggende menneskerettigheter og anstendige arbeidsforhold. Dette omfatter situasjonen i egen virksomhet, i leverandørkjedene og hos forretningspartnerne.

Virksomhetene som er omfattet av åpenhetsloven skal gjennomføre aktsomhetsvurderinger etter OECDs retningslinjer for flernasjonale selskaper, og publisere en redegjørelse for dette senest 30. juni hvert år. I tillegg har enhver ved skriftlig forespørsel rett på informasjon om hvordan virksomheten håndterer faktiske og potensielle negative konsekvenser.

Manglende etterlevelse kan føre til betydelige økonomiske sanksjoner. Rammene for overtredelsesgebyr er inntil fire prosent av årsomsetningen eller inntil 25 millioner kroner. Forbrukertilsynet har begynt å håndheve disse reglene. I tillegg vil virksomheter som blir kjent for å være dårlige på dette området vil tape omdømme. De risikerer å miste kunder, samarbeidspartnere og rekrutteringskraft. Motsatt vil dokumentert god etterlevelse være et konkurransefortrinn.

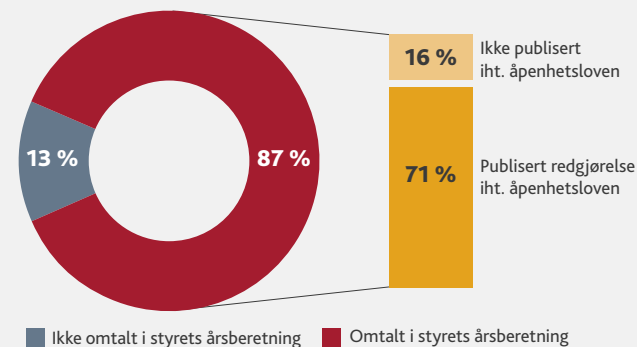
## Flere mangler fortsatt henvisning

Årets analyse viser at flere selskaper enn i fjor har oppfylt kravet om at det skal vises til redegjørelsen i styrets beretning. Likevel er det fremdeles 13 prosent av selskapene som mangler denne lovpålagte henvisningen.

Mer overraskende er det at litt færre selskaper enn i fjor har publisert redegjørelser som tilfredsstillende lovens krav på sine nettsider. 16 % nevner åpenhetsloven i styrets årsberetning, men har ikke publisert redegjørelsen iht. lovkravene. Vi ser at de fleste av disse selskapene enten:

- Ikke har en redegjørelse offentlig tilgjengelig på sine nettsider.
  - Disse selskapene må gjøre redegjørelsen tilgjengelig.
- Har mangler i redegjørelsene ift. kravene åpenhetsloven § 5.
  - Disse selskapene bør lese [denne artikkelen på bdo.no om hva redegjørelsen bør omfatte](#).
- Kun har publisert samme redegjørelse som i fjor.
  - Disse selskapene bør lese [denne artikkelen på bdo.no med tips til å gjøre årets redegjørelse bedre enn fjorårets](#).

## 9 av 10 omtaler åpenhetsloven i styrets årsberetning, men flere har ikke publisert redegjørelsen iht. lovkravene



GRAF 13 Viser hvem som omtaler åpenhetsloven i styrets årsberetning, og om disse har publisert redegjørelsen iht. lovkravene.

## Hva blir viktig for selskapene fremover

- Å forankre arbeidet i styret og plassere ansvar.
- Å kartlegge risikoene.
- Å konsentrere seg om å følge opp de risikoene som er mest alvorlige og hvor virksomheten har størst påvirkningskraft.
- Å publisere en redegjørelse som omfatter:
  - hvem som er ansvarlig for å etterleve loven.
  - overordnet beskrivelse av virksomheten og dens sentrale leverandører, og hvilke iboende risikoer dette medfører.
  - hvilke retningslinjer og rutiner som er etablert for å håndtere den iboende risikoen.
  - hvilke grep som faktisk er gjort for å håndtere faktiske og potensielle negative konsekvenser.

## Styrets rolle

Som følge av regnskapsloven § 2-3 skal bærekraftsrapporteringen inngå som en del av styrets årsberetning. Det vil si at det er styret som er ansvarlig for rapporteringen. Bærekraftsrapportering skal være en del av foretakets ordinære prosesser, og styret må sette seg inn i kravene og sikre at de oppfylles.

### Kravene til styret tydeliggjøres

Blant de obligatoriske opplysningskravene i den nye, lovpålagte rapporteringsstandarden (ESRS), er det noen krav som knytter seg spesielt til styret og ledelsen i virksomheten. Foretaket skal blant annet informere om kompetansen til styret og ledelsesorganene, rapporteringslinjer og -rutiner, incentivordning og risikostyring og internkontroll. Nedenfor er rapporteringskravene presentert i sin helhet, oversatt til norsk<sup>4</sup>:

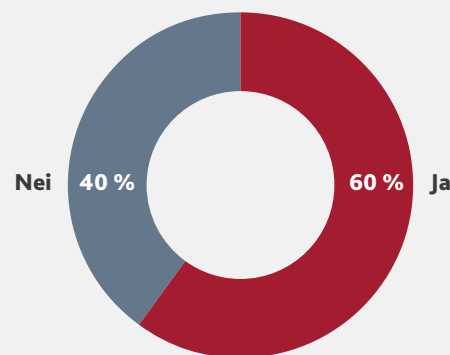
- **Rollen til de administrative, ledelsesmessige og tilsynsførende organene.**
  - Foretaket skal opplyse om sammensetningen av de administrative, ledelsesmessige og tilsynsførende organene, deres roller og ansvar, samt tilgang til kompetanse og ferdigheter med hensyn til bærekraftsspørsmål.
- **Informasjon gitt til og bærekraftsspørsmål behandlet av foretakets administrative, ledelsesmessige og tilsynsførende organer.**
  - Foretaket skal opplyse om hvordan de administrative, ledelsesmessige og tilsynsførende organene informeres om bærekraftsspørsmål, og hvordan disse spørsmålene ble behandlet i løpet av rapporteringsperioden.
- **Integrasjon av bærekraftsrelatert prestasjon i incentivordninger.**
  - Foretaket skal opplyse om integrasjonen av dets bærekraftsrelaterte prestasjoner i incentivordninger.
- **Risikostyring og internkontroll over bærekraftsrapportering.**
  - Foretaket skal opplyse om hovedtrekkene i dets risikostyrings- og internkontrollsystem knyttet til bærekraftsrapporteringen.

Som følge av disse opplysningskravene, vil det være viktig at styret i foretaket har den nødvendige kompetansen for å komme med innspill til og ettergå prosessene og retningslinjene som er iverksatt for bærekraftsrapporteringen. Videre bør det etableres rutiner og retningslinjer for rapportering til styret om bærekraftsrelaterte forhold, samt rutiner for risikostyring og internkontroll knyttet til bærekraftsrelaterte forhold og til bærekraftsrapporteringen.

### Manglende forankring av bærekraftsarbeidet

Analysen viser at 60 % av selskapene har omtalt bærekraft i styrets årsberetning, mens 40 % ikke har gjort dette. Blant selskapene som har utarbeidet en bærekraftsrapport, er det kun 14 % som har fått rapporten signert av styret.

### Er bærekraft som tema inkludert i styrets årsberetning?



GRAF 14



Analysen viser at flere årsberetninger oppgir under punktet «ytre miljø» at selskapet «ikke påvirker det ytre miljø», samtidig som selskapene publiserer egne bærekraftsrapporter som dokumenterer deres påvirkning på klima og miljø. Dette indikerer en manglende forankring av bærekraftsarbeidet på styrenivå.

### Hva blir viktig for selskapene fremover?

For å sikre en helhetlig tilnærming til bærekraftsrapportering og ettergå opplysningskravene i ESRS 2, anbefaler vi at styret fokuserer på:

- Å integrere bærekraft i foretakets forretningsstrategi.
- Å sikre god kjennskap i styret til bærekraftsrapportering og prosessene bak, inkludert den doble vesentlighetsanalysen.
- Å sørge for tilstrekkelig kompetanse og ressurser til rapporteringen, inkludert vurdering av behov for eksternt bistand.
- Å delta aktivt i beslutninger om hvilke vesentlige temaer som skal inngå i rapporteringen.
- Å sikre grundig dokumentasjon av vurderinger og prosesser, samt overvåking av risikostyring og internkontroll.

**14 %**  
av bærekraftsrapportene er signert av styret.

<sup>4</sup>. Rapporteringskravene i ESRS 2 er hentet fra EFRAG, og det finnes per 01.11.24 ikke en offisiell norsk oversettelse. Oversettelsen er derfor utført av BDO.

## Vår vurdering

Formålet med denne analysen har vært å kartlegge om norske selskaper som i dag ikke har lovfestede krav til bærekraftsrapportering er modne for å møte de nye kravene som kommer som følge av CSRD. Alle selskapene i vårt utvalg blir omfattet av CSRD fra 2025. Analysen viser at majoriteten av selskapene fortsatt har en lang vei å gå før de er klare til å imøtekomme de nye kravene til bærekraftsrapportering.

Modenhetsvurderingen er basert på kvaliteten til bærekraftsrapporten. Vi har blant annet sjekket om den er utarbeidet etter ett eller flere rammeverk, baserer seg på en dobbel vesentlighetsanalyse og er attestert av en uavhengig tredjepart. Våre vurderingskriterier for at et selskap skal oppnå høy eller middels modenhet er tilsvarende som i fjorårets modenhetsanalyse, og er definert i tabellen nedenfor. Merk at utvalget i analysen er basert på de 100 minste aksjeselskapene fra Kapital 500-listen. Denne listen endrer seg fra år til år, slik at vårt utvalg også vil variere. Dette gjør at sammenligning fra tidligere år må vektas mot at utvalget har endret seg over tid.

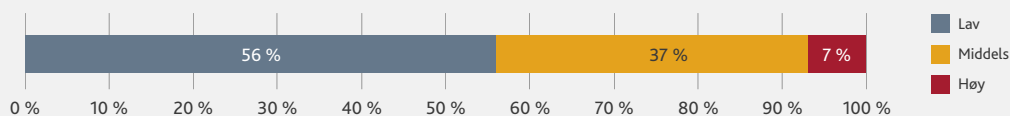
Av de 100 selskapene i analysen, kvalifiserer kun syv selskap til «høy modenhet» på bærekraftsrapportering for regnskapsåret 2023. Dette er en oppgang fra kun ett selskap i 2022, og viser en bedring i modenhetsgraden til selskapene i analysen.

Sammenlignet med fjoråret er det en økning i antall selskaper som er vurdert til middels modenhet. I 2023 har andelen økt til 37 %, hvilket er en økning på 10 prosentpoeng. Disse bærekraftsrapportene er basert på minst ett anerkjent rammeverk. I analysen er det tydelig at det er stor variasjon i kvaliteten på rapportene i denne kategorien, da enkelte rapporter kun inkluderer minimumskravene til rammeverket mens andre rapporter inneholder mer omfattende informasjon og er attestert av en uavhengig tredjepart.

Vi vurderer at 56 % av selskapene har et lavt modenhetsnivå på sin bærekraftsrapportering. Andel av selskaper med lav modenhet har sunket med 16 prosentpoeng sammenlignet med 2022. I årets analyse utgjør dette selskaper som ikke har publisert en bærekraftsrapport, eller som ikke har rapportert etter et av de anerkjente rammeverkene.

Basert på analysen, er vår samlede vurdering for rapporteringsåret 2023 at det kun er et fåtall av norske bedrifter som er rapporteringspliktige i 2025, som i dag er godt forberedt til å imøtekomme de nye lovkravene. Det er behov for en rask omstilling i norsk næringsliv, om de skal lykkes i å imøtekomme lovkravene fra CSRD. Også selskapene som her er vurdert til middels eller høyt nivå pr. 2023, anbefales å videreutvikle dagens rapportering, da kravene tilknyttet rapportering på bærekraft vil spisses ytterligere i årene fremover. Vi ser at det fortsatt bare er et fåtall selskaper som rapporterer etter, eller nevner, ESRS-standardene og EU-taksonomien. I år har ikke taksonomi-rapportering og bruk av ESRS-standardene vært et krav for å oppnå høy modenhet. Dermed vil ikke nødvendigvis en god bærekraftsrapport etter dagens standard vurderes til samme nivå neste år.

### Over halvparten av selskapene vurderes til lav modenhet



GRAF 15

HØY  
7 %

**Høy modenhet:** Selskapene har en bærekraftsrapport som er attestert av uavhengig tredjepart og utarbeidet etter minst ett anerkjent rammeverk (GRI, GHG, TCFD, ESRS). Det er også gjennomført en dobbel vesentlighetsanalyse.

MIDDELS  
37 %

**Middels modenhet:** Selskapene har en bærekraftsrapport\* og benytter minst ett anerkjent rammeverk (GRI, GHG, TCFD, ESRS).

LAV  
56 %

**Lav modenhet:** Selskapene har ikke bærekraftsrapport\* eller har en umoden rapport (ikke basert på et anerkjent rammeverk).

\* For at et selskap skal kvalifisere til å ha en bærekraftsrapport må dette enten være en egen rapport eller en definert del av årsrapporten. Rapporten må inneholde deler av de nye lovkravene som kommer. Dersom selskapet ikke har en egen rapport, men kan vise til morselskapets sin rapport, har vi ansett dette som akseptabelt.

# Klar til CSRD: 10 steg til din første bærekraftsrapport

Denne veiledningen tar deg steg for steg frem til en bærekraftsrapport i tråd med CSRD som er klar for publisering. Vi i BDO har hjulpet en rekke virksomheter gjennom prosessen for å bli klar til å rapportere i henhold til CSRD og i utarbeidelsen av sin første bærekraftsrapport. Vi deler her noen erfaringer vi har gjort oss på veien. Steg 1-5 er forberedende aktiviteter, mens steg 6-10 er gjennomføringen av selve rapporteringen.

## STEG 1

### Finn ut om du omfattes av CSRD

CSRD vil medføre rapporteringsplikt for mange norske virksomheter fra og med regnskapsåret 2024. Store børsnoterte selskaper får kravene først, mens de gradvis innføres for mindre virksomheter over de kommende årene. De nye kravene vil treffe vesentlig flere virksomheter enn før.

#### TIPS!

Sjekk om ditt selskap omfattes av de nye kravene i [BDOs bærekraftskompass](#).

## STEG 2

### Deleger ansvar og etabler et team og styringsgruppe for rapporteringen

Start med å definere hvem i din bedrift som skal ha ansvar for utarbeidelse av bærekraftsrapporten. Det er ulike måter å løse det på. Noen virksomheter setter økonomiavdelingen som ansvarlig, mens andre har dedikerte roller, som «bærekraftsansvarlig» og lignende.

Etabler et team som skal bistå i arbeidet, slik at jobben ikke blir for kompleks og tidkrevende for enkeltpersoner. Kartlegging, datainnhenting og innholdsproduksjon kan være en omfattende prosess.

Bærekraftsrapporten bør eies av ledelsen og forankres i hele selskapet. Dersom ledelsen ikke er direkte med i rapporteringsarbeidet, bør de delta i en styringsgruppe. Styringsgruppen bør være ansvarlig for å godkjenne fremdriftsplan, sørge for at teamet får avsatt nok tid, ta beslutninger underveis, samt kvalitetssikre og godkjenne endelig rapport.

#### TIPS!

- Teamet bør ha representanter fra alle (relevante) avdelinger, funksjoner eller enheter. Dere trenger kunnskapen som HR, økonomi, IT, kvalitetsavdelingen, innkjøp, drift, salg, marked og kommunikasjon sitter på til både datainnhenting og i innholdsproduksjonen
- Få med de som er engasjerte og motiverte til å bidra i teamet
- Sørg for at styringsgruppen setter av nok tid til teamet som skal jobbe med bærekraftsrapporten. Dette bør ikke være venstrehåndsarbeid i en ellers travel hverdag.



## STEG 3

### Sett en tydelig fremdriftsplan

Utarbeidelsen av bærekraftsrapporten er et prosjekt som krever en tydelig fremdriftsplan. Fremdriftsplanen er avgjørende for å sikre god tidsstyring og progresjon i arbeidet. Sett derfor opp en plan med en tydelig start, slutt og ansvarsfordeling, og avstem denne med styringsgruppen. Avhengig av når bedriften din blir omfattet av CSRD, bør dere sette en fremdriftsplan som gir dere god tid til å gjøre de nødvendige forberedelsene. Rapporteringen skal da også være en del av årsrapporten, så gode forberedelser gjør at dere stiller bedre rustet til deres første CSRD-rapportering.

Fordelen med å ha en god fremdriftsplan er at det sikrer at arbeidet med bærekraftsrapportering ikke blir nedprioritert til fordel for andre oppgaver knyttet til daglig drift. I tillegg gir planen en klar oversikt over den forventede kapasiteten som må settes av for de ressursene som er involvert i arbeidet.

#### TIPS!

- Hold et oppstartsmøte – både med teamet og styringsgruppen – for å gjennomgå fremdriftsplanen og avstem forventninger til arbeidet.
- Bli enige om en fast frekvens på korte statusmøter med teamet, gjerne ukentlig. Dette er særlig nyttig under datainnhenting og innholdsproduksjonen for å holde fremdriften oppe.
- Sett opp statusmøter med styringsgruppen der dere gjennomgår status for rapporteringen og beslutninger de må ta underveis.

## STEG 4

### Gjør en vesentlighetsanalyse

Før dere setter i gang med selve rapporteringen, må dere finne ut av hva dere skal rapportere på. CSRD krever at alle rapporteringspliktige selskaper gjennomfører en dobbel vesentlighetsanalyse. Denne analysen brukes for å kartlegge hvilke bærekraftstema som er relevante, både påvirkningene virksomheten din har, samt hvilke ytre faktorer som kan påvirke den finansielle verdiskapingen deres fremover.

Se våre [websider om dobbel vesentlighetsanalyse](#) for mer informasjon.

#### TIPS!

- Lag en egen prosjektgruppe som har ansvaret for gjennomføringen av vesentlighetsanalysen. Vi anbefaler at de involverte kjenner virksomheten godt og representerer de ulike delene av selskapet som drift, kvalitet, HR, innkjøp, salg og lignende.
- Arbeidet med bransjespesifikke standarder er fremdeles i prosess og blir tidligst publisert i 2026. Sjekk derfor opp om det er gjort noen eksterne bransjekartlegginger for deres bransje. Både GRI, SASB og OECD har gjort ulike kartlegginger av hva som kan være vesentlige påvirkninger for ulike bransjer globalt.
- Dokumentér! Lag et arbeidsdokument hvor dere samler all informasjon både fra kartleggingen og vurderingen av påvirkninger, risikoer og muligheter. Skriv ned hvilke kilder dere har brukt i kartleggingen og hvem fra selskapet som har vært involvert i prosessen. Husk også å dokumentere innspill dere får fra interessentdialogene. Den doble vesentlighetsanalysen skal attesteres av en uavhengig tredjepart, så det viktig at denne prosessen er godt dokumentert.

Videre krav og retningslinjer for hvordan dobbel vesentlighetsanalyse skal utføres i henhold til CSRD, er definert i standarden ESRS 1 «General requirements».

## STEG 5

### Kartlegg relevante standarder og datapunkter

Når vesentlighetsanalysen er gjennomført, må man kartlegge hvilke standarder dere skal rapportere etter. De vesentlige temaene dere kommer frem til i analysen, setter føringer for hvilke standarder, og videre datapunkter, dere skal rapportere på.

I henhold til CSRD må dere følge rapporteringsrammeverket ESRS. ESRS består av til sammen ti temaspesifikke standarder som virksomheten skal ta stilling til om er vesentlige. I tillegg skal dere ta stilling til hvilke av opplysningskravene og datapunktene i de vesentlige standardene som er relevante å rapportere på. Det stilles krav til hvilke som skal være med uansett, og hvordan virksomheten skal gå frem for å vurdere de øvrige punktene.

I de fleste temastandardene skal dere oppgi en beskrivelse av de vesentlige påvirkningene, risikoene og mulighetene dere har avdekt knyttet til temaet, samt rapportere på hvilke retningslinjer, målsettinger og tiltaksplaner dere har på plass for å håndtere disse. Det er også spesifikke kvantitative datapunkter der dere skal oppgi eksempelvis en mengde, et antall eller lignende.

Det er ikke gitt at dere har all denne informasjonen tilgjengelig, derfor anbefaler vi at dere gjør en såkalt gap-analyse. Det vil si å definere gapet mellom hva selskapet har av tilgjengelig informasjon og data og hva som kreves for rapporteringen. Etter man har identifisert mangler, prioriterer dere de aktivitetene som må gjennomføres før dere kan begynne å rapportere.

## STEG 6

### Datainnsamling for bærekraftsrapporten

Nå som vesentlighetsanalysen har vist dere hva dere skal rapportere på og dere har funnet frem til relevante standarder og datapunkter, er neste steg å starte på datainnsamlingen. Bruk eksisterende systemer dere har for å hente ut dataen dere trenger. Et tips er å holde en oversikt over alle standardene og datapunkter som dere skal rapportere etter i f.eks excel, med en oversikt over hvem som er ansvarlig for å innhente data, frist, status og plass til å legge inn kommentarer eller spørsmål.

For en effektiv datainnsamling, er det en fordel at rapporteringsteamet består av ressurser fra ulike deler av virksomheten. Dere skal mest sannsynlig innhente data både om økonomiske resultater, personaldata og om ulike klima- og miljøhåndteringer. Datakvaliteten avhenger av hvor gode systemer dere har i dag.

Det er utviklet et eget excel-ark med alle standarder og datapunkter innen ESRS som er ment som en hjelp til virksomhetene, som dere bør benytte. ESRS stiller også et krav om at datainnsamlingsprosessen dokumenteres og beskrives grundig. Hvis dere ikke har mulighet til å hente inn data for å svare ut et punkt i standarden, må dere beskrive hvorfor dataen er mangelfull og hvordan dere skal sikre at data er tilgjengelig til neste rapport. Dere blir også bedt om å forklare eventuelle metodikker, estimeringer og forutsetninger som er lagt til grunn for dataen som presenteres i rapporten.

## STEG 7

### Skriv!

Neste punkt er innholdsproduksjonen. Etter hvert som dataen samles inn, skal det hele settes i en struktur. Her kan det hjelpe å bli i andre virksomheters bærekraftsrapporter, særlig fra større selskap som har rapportert i flere år, for å få inspirasjon til hvordan dere kan bygge opp deres rapport – både med tanke på disposisjon og visuell fremstilling. CSRD har satt en egen struktur for hvordan bærekraftsrapporten skal utarbeides, denne oversikten finner dere i ESRS 1 «General requirements». Rapporteringen skal også være en del av årsrapporten til virksomheten.

#### TIPS!

- Lag et arbeidsdokument (f.eks. i word) der dere bygger opp en disposisjon for rapporten.
- Del rapporten inn i noen overordnede kapitler som omhandler de ulike vesentlige temaene; f.eks. «Våre ansatte og vårt arbeidsmiljø», «Etisk forretningsdrift» og «Klima og miljø»
- Vær spisset i formuleringer og konkret. Det blir fort mye tekst i slike rapporter, så unngå å skrive for lange utgreiinger.
- ESRS har definerte prinsipper til rapporteringen og innholdet. Blant annet at rapporteringen skal være balansert, sammenlignbar og rettidig. Bruk disse prinsippene!

Unngå for mange tekniske begreper og et komplisert språk. Bærekraftsrapporten skal være forståelig for alle interessentene dine, og en tommelfingerregel er at bærekraftsrapporten bør kunne leses og forstås av en 12-åring.

## STEG 8

### Planlegg layout og grafisk design

En god bærekraftsrapport presenterer informasjon og data på en enkel og lettfattelig måte. Derfor er det viktig at dere ikke tar for lett på det visuelle. Bilder, grafer, tabeller og annen grafikk gjør informasjon og data mer tilgjengelig, og leseren kan raskere forstå informasjonen, uten å måtte å lese seg gjennom flere avsnitt.

#### TIPS!

- Avgjør tidlig i prosessen hvem som kan bistå dere med layout og design. Har dere ressurser og kapasitet internt? Eller bør dere samarbeide med et grafisk designbyrå?
- Om dere har en «brand guide», bør denne brukes for bærekraftsrapporten.
- Få på plass et skall for layouten av rapporten tidlig, men ikke bruk for mye tid på denne før dere har produsert mer av innholdet. Erfaringsmessig vil det bli en del frem og tilbake med redigering av tekst, tabeller og ny informasjon som legges til.
- Sett av god tid mot slutten av prosessen til at grafisk designer får lagt inn innhold og utarbeide grafikk.

## STEG 9

### Send rapport til kvalitetssikring, attestasjon, godkjenning og signering

Bærekraftsrapporten er et offentlig tilgjengelig dokument, og skal godkjennes og signeres av styret på lik linje som de godkjenner og signerer årsberetningen. I tillegg er det krav om at bærekraftsrapporten attesteres av en uavhengig tredjepart.

I henhold til regelverket skal attestasjonsuttalelsen gi uttrykk for en mening om:

- bærekraftsrapporteringen er i samsvar med kravene i regnskapsloven nytt kapittel 2, inkludert standardene for bærekraftsrapportering, og rapporteringskravene i taksonomiforordningen artikkel 8,
- prosessen som foretaket har gjennomført for å identifisere informasjonen som er rapportert i henhold til disse standardene, og
- overholdelsen av kravet om å merke bærekraftsrapporteringen i samsvar med kravene til elektronisk rapporteringsformat.

#### TIPS!

Når du skal få bærekraftsrapporten attestert:

- Involver revisor i hele prosessen. Dersom det er lovpålagt krav til attestasjon skal revisor uttale seg både om innholdet i rapporten og prosessen som er gjennomført for å identifisere vesentlige temaer (dobbel vesentlighetsanalyse).
- Bruk revisor som en sparringspartner underveis – revisor har ofte god kunnskap til kravene til rapporteringen.

## STEG 10

### Publiser!

Gratulerer, dere har nå ferdigstilt deres første bærekraftsrapport! Denne bør dere bruke flittig til både å vise til progresjon i bærekraftsarbeidet deres og til å motivere for videre arbeid. Dette er ikke en rapport som skal ligge bortgjemt i en skuff.

I henhold til CSRD skal bærekraftsrapporten være en del av årsberetningen i årsrapporten til virksomheten. I direktivkravene er det i tillegg et krav om at årsberetningen inkludert bærekraftsrapporten sendes inn til offentlige registre, slik at den er offentlig tilgjengelig.

I arbeidet med deres første rapportering på bærekraft, er det viktig å huske at det handler om utvikling. Den første rapporten vil aldri bli helt perfekt, men dere må starte et sted. Det at du har lest denne veiledningen, er en god start!



## Metode

Rapporten baserer seg på offentlig informasjon, der utvalget er hentet fra Kapital sin liste over Norges 500 største selskaper etter omsetning i 2023 og utgjør de 100 minste aksjeselskapene (AS) på denne listen. Noterte foretak, bankinstitusjoner og konsulentselskap er også ekskludert fra utvalget. Flere av selskapene rapporterer ikke selv på bærekraft, og i disse tilfellene er det morselskap eller datterselskap som har dannet grunnlaget for vurdering.

Omsetning varierer fra 1,8 milliarder kroner til 2,7 milliarder kroner. Felles for selskapene i utvalget er at de pr. i dag ikke er pliktig til å utarbeide en bærekraftsrapport, men vil bli omfattet av rapporteringsplikten som kommer fra regnskapsåret 2025 som følge av CSRD.

Kildematerialet som er brukt for å kartlegge modenhetsnivået til utvalget er hovedsakelig selskapenes egen årsrapport for 2023,

eventuell bærekraftsrapport, samt annen tilgjengelig informasjon på deres nettsider. Informasjon om selskapenes håndtering av bærekraftsrelaterte temaer utover disse kildene er ikke inkludert i analysen.

Det er gjennomført en modenhetsvurdering hvor det enkelte selskapet i utvalget har blitt vurdert til å ha «lav», «middels» eller «høy» modenhet på bærekraftsrapportering. Kriteriene for modenhetsskalaen er tilsvarende de som ble benyttet i rapporten for regnskapsåret 2022, hvor høy modenhet forutsetter at selskapene har inkludert en dobbel vesentlighetsanalyse, benytter et anerkjent rammeverk, samt at rapporten er attestert av en uavhengig tredjepart. I årets kartlegging er det imidlertid inkludert ett nytt parameter – om virksomheten har utarbeidet bærekraftsrapporten enten «i tråd med» eller «med referanse til» ESRS.

# Kontaktpersoner



**Mari Ziesler Andenæs**  
Tjenesteleder –  
bærekraftsrapportering  
mari.ziesler.andenes@bdo.no  
+47 915 20 636



**Christine Hegdalsaune Egeberg**  
Bærekraftsrapportering  
christine.egeberg@bdo.no  
+47 464 27 654



**Håvard Utne Øxnevad**  
Klima og miljø  
havard.utne.oxnevad@bdo.no  
+47 954 55 275



**Henrik Bjørge Karlsvik**  
EU-taksonomi  
henrik.bjorge.karlsvik@bdo.no  
+47 952 61 330



**Anja Molnes**  
Klima og miljø  
anja.molnes@bdo.no  
+47 905 72 547



**Jan Høegh**  
Åpenhetsloven  
jan.hoegh@bdo.no  
+47 934 41 596

**BDO AS**  
[www.bdo.no](http://www.bdo.no)

Innholdet i denne publikasjonen er kun for generell informasjon og kan ikke erstatte profesjonell veiledning om de enkelte emner som omtales. Vennligst ta kontakt med et av våre kontorer dersom du ønsker svar på spesifikke spørsmål vedrørende omtalte emner. BDO, bedriftens partnere, ansatte eller samarbeidspartnere, er ikke å regne som ansvarlig for eventuelle tap som er resultat av handlinger eller beslutninger basert på innholdet.

BDO AS, et norsk aksjeselskap, er deltaker i BDO International Limited, et engelsk selskap med begrenset ansvar, og er en del av det internasjonale BDO-nettverket, som består av uavhengige selskaper i de enkelte land.

BDO er varemerkenavnet for BDO-nettverket og for hvert enkelt BDO medlemsfirma.

Copyright © November 2024 BDO AS. Alle rettigheter forbeholdt. Publisert i Norge.

Foto: BDO / Shutterstock / AdobeStock

